

Ekosprzątanie nie jest fanaberią, a koniecznością

written by Ewa Kozioł

W czasach gdzie silny marketing stworzył potrzebę zabijania wszelakich bakterii, ciężko jest wyobrazić sobie dom funkcjonujący bez komercyjnej chemii gospodarczej. Przecież, aby zniszczyć „zabójcze” wirusy i bakterie potrzebna jest siła, a ta ogromna moc zawarta jest wyłącznie w jaskrawej, plastikowej butelce środka wyprodukowanego w wielkiej fabryce przez faceta w fartuchu. Ale można inaczej. Czas na ekosprzątanie.

Obecnie na rynku Europejskim jest dostępnych ponad 140 000 różnych chemikaliów i co roku do tej liczby dochodzi około 700 nowych produktów. Jednakże według prawa Unii Europejskiej nie ma jeszcze oficjalnych rejestrów tych substancji, a takie programy jak REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals) są jeszcze w powijakach, choć mają „ambitne” plany zarejestrowania, co najmniej 30 000 z tych chemikaliów, przekraczających wagę jednej tony do 2018 roku.

W ciągu 30 lat przemysł chemiczny zwiększył swoje przychody z 171 biliona dolarów w 1970 do 4,12 tryliona w 2010. Co więcej według Global Chemical Outlook, raportu wygenerowanego przez Program Ochrony Środowiska Narodów Zjednoczonych z 2013 roku czytamy „pomimo wielu dowodów na szkodliwy wpływ substancji chemicznych na środowisko jak i ludzki organizm istnieją ogromne braki informacji. Z setek tysięcy chemikaliów obecnych na rynku, jedynie niewielka ich ilość została przebadana pod kątem szkodliwości na zdrowie człowieka oraz środowisko”(GC0, 2013, s.48). Co więcej, raport Europejskiego Biura do Spraw Substancji Chemicznych stwierdza, że jedynie 350 z 2500 najczęściej używanych chemikaliów pochodzących z grupy HPV (High Production Volume Chemicals, czyli produkowanych w

ilościach większych niż 1000 ton rocznie) posiada jakiekolwiek informacje bezpieczeństwa, które są w miarodajne, 65% posiada jedynie bardzo okrojone analizy, zaś 21% nie posiada ich wcale (Allanou, Hansen i van der Blit, 1999 i Geco, 2013). Kolejnym bardzo istotnym faktem jest to, że badania bezpieczeństwa musi przeprowadzić firma produkująca daną substancję chemiczną, dlatego też nie bez znaczenia jest tutaj powstający konflikt interesów, a co za tym idzie rzetelności producentów. Dla przykładu w Stanach Zjednoczonych z 3000 substancji których sprzedaje się ponad 500 milionów ton rocznie jedynie 7% posiada minimalną ilość informacji na temat szkodliwości zaś 43% nie posiada ich wcale (GC0, 2013).

Nasze ciało gromadzi chemikalia latami

Ponadto nie ma obecnie żadnych informacji związanych z wpływem chemikaliów na środowisko i zdrowie człowieka w kontekście ich

obopólnego mieszania się. Kiedy chemikalia są badane pod kontem toksyczności, badane są indywidualnie lub też maksymalnie w kombinacji do trzech różnych substancji, nie ma badań które analizują oddziaływania pomiędzy kilkoma chemikaliami na raz (EU 13, 2013) . Na co dzień, rzadko które substancje chemiczne używane są pojedynczo, a częściej dzieje się to w różnych „koktajlach” ponieważ jednego dnia trzeba wmyć okna, zetrzeć kurze i przetrzeć podłogę. Co więcej spora grupa chemikaliów, które jak już wiesz dostają się do naszego ciała mogą być w nim odkładane latami. Kiedy sobie tak w nas siedzą, pojawiają się i inne substancje chemiczne w naszym ciele pochodzące chociażby z płynu do kąpieli i wtedy mamy wielką niewiadomą co się stanie na wskutek reakcji pomiędzy tymi substancjami chemicznym a naszym zdrowiem.

Dodatkowo w Unii Europejskiej producenci w składzie swoich produktów są zobligowani do udzielenia informacji o najgroźniejszych substancjach z 45 wymienionych w programie REACH, który jak już zauważyliście ledwo raczkuje (REACH 2, 2009). Ponadto jak już przeczytaliście jedynie odsetek chemikaliów jest tak naprawdę przebadanych, a co z pozostałymi? Producenci zasłaniają się tajemnicą biznesową, dlatego nawet sprzedawcom ciężko jest uzyskać takie informacje. Ponadto jedynie odsetek chemikaliów (tych produkowanych na dużą skalę) musi być przetestowany pod kontem wpływu na ludzki organizm. System REACH, nakazuje producentom przeprowadzić krótkoterminowe badania na temat wpływu chemikaliów na środowisko, toksyczność wśród alg i bezkręgowców i w tym wypadku wystarczy jedynie 5 testów! Ponadto REACH dopuszcza zatwierdzenie najbardziej kancerogennych środków tak długo jak firma je produkująca jest w stanie zademonstrować społeczne i ekonomiczne korzyści, które przewyższają wady (skutki uboczne) danego produktu (GA0, 2007). Ponieważ toksyny są przechowywane w naszym organizmie, dlatego wymierne badania dotyczące wpływu chemikaliów na

ludzki organizm musiałyby być prowadzone przez kilka lat z rzędu zanim dane produkty zostaną wprowadzone na rynek. To oznacza straty finansowe dla producentów, wydłużony czas wprowadzania produktu na rynek, dlatego też, aby sprostać wymaganiom związanym z testowaniem produktów Unia Europejska ma w założeniu przeprowadzić testy na zwierzętach w latach 2009-2019 i użyć tego celu 54 miliony zwierząt laboratoryjnych (Hopkins, 2009).

Czas na ekospzątanie!

Naucz się unikać chemii z książką [„Naturalnie czysty dom”](#)

Bibliografia:

Allanou, R., Hansen, B.G., van der Bilt, Y. (1999). Public Availability of Data on EU High Production on Volume Chemicals. European Commission Joint Research Centre, Institute for Health and Consumer Protection, Chemical Bureau. Dostępny online <http://www.regeringen.se/content/1/c4/26/31/94e4bea7.pdf> sekcja 2.2.2.

Hopkins, J. (2009) European REACH Legislation For Chemicals May Require More Animals And Funds Than Estimate. University Bloomberg School of Public Health. Dostępny online: <http://www.sciencedaily.com/releases/2009/08/090826152544.htm>

REACH 2(2009) Harmful chemicals in products you buy? Your right to know! Chemicals Health Monitor. Dostępny online: http://www.cec.eu.int/campanas/seguridad/REACH_consumers_FINAL.pdf

GAO (2007) CHEMICAL REGULATION: Comparison of U.S. and Recently Enacted European Union Approaches to Protect against the Risks of Toxic Chemicals. United States Government Accountability Office. Dostępny online: <http://www.gao.gov/assets/270/265550.pdf>

[rev_slider alias="czystydom"]